

VIII. JÄRELEVALVEAASTA UUE SEADUSEGA

Eesti Panga pangajärelevalvelises tegevuses toimus 1999. aastal oluline areng. Aasta keskseim sündmus oli **uue krediidasutuste seaduse jõustumine**. Seaduse mõju kaasaegse panganduskeskkonna kujunemisele on märkimisväärne ning ta tingis ka mitmete oluliste rakendusaktide kehtestamise Eesti Panga poolt. Need lähtuvad krediidasutuste tegevuse läbi- paistvuse jätkuvast suurendamisest, turudistsipliini tugevdamisest ja pankade sisemiste riski- juhtimissüsteemide arendamisest.

Aasta esimesel poolel muudeti **pangajärelevalve komitee põhimäärust**, mille kohaselt komi- tee tegevuses tõusis keskele kohale regulatiivaktide analüüs ja uute aktide väljatöötamine. Neljandas kvartalis kinnitati **Pangainspeksiooni põhikirja uus redaktsioon**, mis vastab uue- le krediidasutuste seadusele. Samuti toimusid olulised muutused **Pangainspeksiooni töö- korralduses**. Nende eesmärk oli muuta järelevalvetegevus veelgi paindlikumaks ning analüütilisemaks. Järelevalve tuleviku suhtes on oluline, et Eesti Panga nõukogu sõnastas **kesk- panga seisukoha ühtse finantsjärelevalve loomise küsimuses**¹.

Uus krediidasutuste seadus ja sellel põhinevad määrused

1999. aasta jääb Eesti panganduse ajalukku uue, euroopaliku krediidasutuste seaduse vastuvõtmise ja jõustumise aastana. Seaduse muutmise tingisid olulised muudatused Eesti Vabariigi õigussüsteemis, samuti panganduse ja finantsturgude tormiline areng. Seaduseelnõu töötas välja Eesti Pangas moodustatud töögrupp. Seaduse koostamisel lähtuti Euroopa Liidu pangandusdirektiividest, samuti arvestati paljude riikide vastavaid seadusi, Baseli Pangajäre- valve Komitee materjale ja mitme väliseksperdi soovitusi. Eelnõu oli oma 143 paragrahviga mahukam ja detailsam kui varem kehtinud seadus. Riigikogu rahanduskomisjoni koosolekul toimus eelnõu üle elav diskussioon, kuid Riigikogu istungil leidis see pikemate vaidlusteta poo- lehoiu. 9. veebruaril võttis Riigikogu krediidasutuste seaduse uue redaktsiooni vastu. See jõus- tus 1. juulil, välja arvatud mõned rakendussätetes ette nähtud erandid.

Seaduse jõustamisega on Eestis loodud rahvusvahelistelt aktsepteeritud põhimõtetele rajanev pangandusturu õiguskeskkond. Seaduse olulisemad põhimõtted on järgmised:

- Igal ajahetkel peab olema tagatud krediidasutuse tegevuse vastavus litsentseerimise nõuetele, sh selle kindel ja usaldusväärne juhtimine;
- igal krediidasutusel peavad olema selle tegevusele vastavad ja seda piisavalt katvad riskide hindamise, juhtimise ja kontrollimise süsteemid;
- krediidasutuses olulist osalust omavad aktsionärid peavad olema võimelised tagama selle kindla ja usaldusväärse juhtimise;

¹ Tegevusest aastaga 2000 seotud probleemide vältimiseks vt Aasta 2000 probleemi edukas lahendamine, lk 91-93.

- krediidasutuse tegevuse eest kannavad vastutust krediidasutuse juhatuse ja nõukogu liikmed, kes peavad tegutsema neilt oodatava ettenägelikkuse ja kompetentsusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavaile nõuetele;
- krediidasutuse ja krediidasutuse konsolideerimisgrupi aruandlus peab suurendama pangasektori läbipaistvust ja parandama turudistsipliini;
- riiklik järelevalve jälgib pidevalt krediidasutuste tegevuse vastavust õigusaktidele, sekudes sealjuures asutuse tegevusse vaid seaduses ette nähtud alustel ja viisil;
- krediidasutuste majandustegevuse normatiivne regulatsioon peab olema paindlik ja võimaldama teha õigusaktides majanduskeskkonna muutusest tingitud vajalikke muudatusi lühima aja jooksul.

Loetletud põhimõtteist lähtuvalt sätestab seadus krediidasutuste tegevuse õiguslikud alused ja vastavad avalik-õiguslikud piirangud, sh pangajärelevalve teostamise õiguslikud alused ning annab Eesti Pangale rea volitusi spetsiifiliste küsimuste reguleerimiseks.

Pärast seaduse vastuvõtmist tuli viia Eesti Panga varem kehtestatud õigusaktid sellega kooskõlla ja välja töötada uued panga presidendi määrused. Selles ulatuslikus ettevõtmises osalesid panga mitme osakonna – Pangainspeksiooni, pangastatistika ja analüüsi osakonna, keskpangapoliitika osakonna, avalike suhete osakonna ja juriidilise osakonna – töötajad. Tööd koordineeris vastav töögrupp, kes pidas 1999. a jooksul 12 töökoosolekut, arutades läbi 13 erinevat dokumendiprojekti.

Esimesena valmis Eesti Panga presidendi määrus “**Krediidasutuse likvideerijate ja krediidasutuse ajutise halduri ja pankrotihalduri aruandluse esitamise korra kinnitamine**” (nr 10 14. maist 1999). Järelevalve õiguslikust regulatsioonist tulenevalt ei sekku Pangainspeksioon otseselt krediidasutuse likvideerimis- ega pankrotimenetlusse, kuid jälgib selle kulgu talle esitatava aruandluse kaudu. Krediidasutuse pankrotihaldurid peavad esitama Pangainspeksioonile pankrotimenetluse käigu kohta määruse lisas toodud andmeid sisaldavad aruanded, samuti aruanded, mis esitatakse kohtule ja teistele pankrotimenetluse organitele. Ka kehtestati määrusega nõuded krediidasutuse likvideerijate perioodiliselt esitatava aruandluse suhtes ja likvideerimisaruande esitamise kord.

Eesti Panga presidendi 6. juuli määrusega nr 19 kehtestati “**Krediidasutuse ja välisriigi krediidasutuse filiaali tegevusloa taotlemise ning väljaandmise kord ja tegevusloa taotlemisel esitatavate dokumentide loetelu**”. Selle määrusega sätestati üksikasjalikud krediidasutuse, sh välisriigi krediidasutuse tütarcrediidiasutuse ja filiaali tegevusloa taotlemise protseduuriereeglid ning taotlemisel esitatavate dokumentide loetelu. Määratletud on ka täpsemad kriteeriumid seaduses sätestatud isikulate ja materiaalsete tingimuste täitmise kontrollimiseks enne tegevusloa andmist. Loa väljaandmise eeldused peavad olema kooskõlas nõudmistega, mille täitmist pangajärelevalve krediidasutuselt tema edasise tegevuse käigus nõuab.

Loa andmise majanduslikeks tingimusteks on klienditeenuste osutamise ja turvalisuse nõuetele vastavad ruumid, vajalikud tehnilised, info- ja muud tehnoloogilised vahendid ja süsteemid, tingimustele vastavad turvasüsteemid; täidetud miinimumkapitali nõue (summa, mis on ekvivalentne vähemalt viie miljoni euroga Eesti Panga kursi järgi) ja kohustus tasuda ühekordne makse Hoiuste Tagamise Fondi.

Tulenevalt krediidasutuste seadusest käsitleb määrus krediidasutusele tegevusloa andmise tähtsa kriteeriumina dokumentide esitamist, mis tõendavad olulist osalust omavate aktsionäride ja krediidasutuse juhtide usaldusväärsust, sobivust ja nõuetele vastavust, samuti on määruses varasemast enam käsitletud asutatava krediidasutuse äriplaani ja organisatsioonilist struktuuri. Kehtestatud nõuded on suunatud sellele, et pangajärelevalve saaks enne tegevusloa andmise otsustamist piisava ja tõese informatsiooni asutatava krediidasutuse omanike struktuuri, juhtide, tegevusplaanide ja sisemise regulatsiooni kohta.

Krediidasutuse stabiilse arengu seisukohalt omavad määravat tähtsust selle suuraktsionärid. Pangajärelevalve organ peab omama ülevaadet krediidasutuse omanike täpsest struktuurist ja andmeid kõigi isikute kohta, kes võivad oluliselt mõjutada panga juhtimist ja arengut tervikuna. Krediidasutuste seaduses on sätestatud **olulise osaluse** mõiste ja sellise osaluse omandamise tingimused. 15. oktoobril välja antud Eesti Panga presidendi määrus nr 23 "**Pangas olulise osaluse omandamine**" kehtestab Pangainspeksioonilt loa taotlemise protseduuri olulise osaluse omandamiseks ja nõuded esitatavate dokumentide kohta. Määrusega kehtestatud korra järgimise teel saab Pangainspeksioon vajaliku informatsiooni, et avatuse, võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtteist lähtuvalt hinnata olulise osaluse taotleja võimekust tagada krediidasutuse kindel ja usaldusväärne juhtimine.

Krediidasutuse juhtidele esitatakse hoolsus- ja lojaalsuskohustuse täitmisel rangemaid nõudeid kui muude äriühingute juhtidele. Krediidasutuse juhtideks ja teistele krediidasutuste seaduses nimetatud ametikohtadele võib valida või määrata vaid isikuid, kes suudavad tagada krediidasutuse kindla ja usaldusväärse juhtimise, st inimesi, kes omavad oma ülesannetele vastavat kompetentsust ja hoolikust ning on usaldusväärsed. Vastavalt krediidasutuste seaduse paragrahvi 48 lõikele 7 kehtestab isiku usaldusväärssust, tema sobivust ja nõuetele vastavust kinnitavate andmete ja dokumentide esitamise korra Eesti Pank. Samuti 15. oktoobril 1999 kehtestati Eesti Panga presidendi määrusega nr 24 "**Krediidasutuste seaduses nimetatud isikute vastavust kinnitavate andmete esitamise ja majanduslike huvide deklareerimise kord**".

Nimetatud dokumendis on ära toodud usaldusväärssust, sobivust ja nõuetele vastavust kinnitavate andmete ankeet, mille krediidasutuse juhatuse või nõukogu liige, samuti krediidasutuse välisriigis asuva filiaali juhataja või tütar krediidasutuse juhatuse või nõukogu liige, sisekontrolli osakonna juhataja või revisjonikomisjoni esimees ja liige on kohustatud esitama Pangainspeksioonile enne vastavale ametikohale asumist. Sama määrusega kehtestati ka krediidasutuse juhtide majanduslike huvide ja majanduslike huvide konfliktide deklareerimise põhimõtted.

19. oktoobril kehtestati Eesti Panga presidendi määrusega nr 25 Eestis tegutsevaile krediidasutustele miinimumnõuded nende juhtimist, riskiprofiili, majandustegevust ja -seisu iseloomustavate andmete avalikustamiseks – "**Krediidasutuste avaliku aruande koostamise kord**". Korra väljatöötamisel arvestati Baseli Pangajärelevalve Komitee soovitusi ja juhitudi Euroopa Liidu pangandusdirektiividest.

Ühtsete avalikustamisnõuete kehtestamise eesmärk on suurendada turu läbipaistvust ja usaldusväärssust ning tugevdada turudistsipliini. Senisest detailsema informatsiooni avalikustamine näitab krediidasutuse võimalusi oma riske kontrollida ja juhtida ning aitab tugevdada krediidasutuste motivatsiooni riskide juhtimise täiustamiseks. Õige, arusaadav ning võrreldav informatsioon aitab avalikkusel eristada kindlaid ja usaldusväärseid krediidasutusi kõrgema riskiastmega krediidasutustest. Avalik aruanne selgitab panga juhtide rolli riskide juhtimisel tänu avalikult deklareeritud isiklikele vastutusele informatsiooni õigsuse eest. Pangajärelevalve ülesanne on avalikus aruandes toodud informatsiooni kontrollida, võrrelda seda talle esitatud andmetega ning lahknevuste avastamise puhul nõuda nende kõrvaldamist.

Eesti krediidasutused on usaldusväärssuse tagamiseks kohustatud pidevalt järgima **usaldatavusnormatiive**, millega määratakse **netoomavahendite minimaalsuurus, kapitali adekvaatsus, likviidsus, riski kontsentreerumise piirmäärad ja investeerimispiirangud**. Normatiivide koostamisel on arvestatud Euroopa Liidu pangandusdirektiive ja Baseli Pangajärelevalve Komitee soovitusi. Usaldatavusnormatiivid on kehtestatud Eesti krediidasutustele **nii soolo kui konsolideeritud baasil**. Krediidasutustel peab olema piisavalt omavahendeid krediidiriski, intressipositsiooni ja aktsiapositsiooni riski, ülekanderiski ning valuutariski katmiseks. Lisaks esmastele ja täiendavatele omavahenditele on Eesti krediidasutusel võimalik kaasata

kauplemissportfelli tururiski katmiseks ka kolmanda taseme omavahendeid. 1999. a jooksul vaadati krediidasutuste seaduse uue redaktsiooni rakendamiseks moodustatud töögrupis üle senised usaldatavusnormatiivid. Tulenevalt uuest krediidasutuste seadusest tehti normatiividesse parandusi ja esitati nende kommentaarid, lisaks täiendati ka krediidasutuste poolt Eesti Pangale esitatavate muude aruannete korda. Suurte normitehniliste muudatuste tõttu anti välja **krediidasutuste usaldatavusnormatiivide uus redaktsioon**.

PANGAJÄRELEVALVE KOMITEE

Pangajärevalve komitee on Eesti Panga presidenti nõustav alaline tööorgan, mille tegevuse eesmärk on aidata ette valmistada krediidasutuste tegevuse usaldusvärsuse ja pangasüsteemi stabiilsuse suurendamisele suunatud otsuseid ning seeläbi kaitsta krediidasutuste klientide ja teiste võlausaldajate huve.

Komitee põhitähelepanu oli 1999. aastal suunatud krediidasutuste seaduse uue redaktsiooni jõustumisest tulenevate rakendusaktide väljatöötamisele ja olemasolevate normatiivaktide kohandamisele. Komitees valmistati ette krediidasutusele tegevusloa andmise ja pangas olulise osaluse omandamise ning krediidasutuse ja välisriigi krediidasutuse filiaali tegevusloa taotlemise ning väljaandmise kord. Viidi lõpule krediidasutuste avalike aruannete koostamise korra ja meetodika väljatöötamine. Suurt tähelepanu pöörati ühtse finantsjärevalve loomisega seotud probleemidele.

Komitee käsitles krediidasutuste kuuaruandluse muutmist, välisriigis krediidasutuse esinduse avamisest informeerimise korda, laenudega seonduvaid probleeme, sh krediidiriski strateegiale esitatavaid nõudeid. Vaadati läbi Eesti Panga Pangainspektsiooni põhikirja uus redaktsioon.

Pangainspektsiooni ülesanded ning õigused uue seaduse alusel

Krediidasutuste seaduse uues redaktsioonis on Pangainspektsiooni ülesanded järelevalve teostamisel varem kehtinud seadusest oluliselt täpsemalt sätestatud. Fikseeritud on Pangainspektsiooni õigus informatsiooni saada, kohapealset kontrolli teostada, erakorralist auditiorkontrolli või ekspertiisi määrata, krediidasutuse tervendamiskava nõuda ja ettekirjutusi teha. **Märgatavalt on laiendatud järelevalveorgani õigust sekkuda krediidasutuse juhtimisse** – Pangainspektsioonil on õigus: teha ettekirjutus kutsuda kokku krediidasutuse juhtimisorganite koosolek ning võtta päevakorda vajalik küsimus, nõuda krediidasutuse juhatuse või nõukogu liikme tagasikutsumist. Kui krediidasutus ei täida täielikult või tähtajaks ettekirjutust juhtide tagasikutsumise kohta, on Eesti Panga avalduse alusel õigus nõuda juhi tagasikutsumist kohtu poolt. Samuti võib kohtu kaudu nõuda krediidasutuse juhtimisorganite otsuste kehtetuks tunnistamist ja krediidasutuse audiitori määramist.

Oluliselt on muutunud ka pangajärevalve roll halduskaristuste kohaldamisel. Võrreldes varem kehtinud seadusandlusega sätestab krediidasutuste seadus nüüd ka juriidilise isiku haldusvastutuse seaduse nõuete rikkumise eest. Pangainspektsiooni juhatajale on antud õigus

haldusaja arutada ja karistust määrata, kui õigusrikkujale määratav rahatrahv ei ületa 100 000 krooni.

Pangainspeksiooni ülesanded järelevalve teostamisel on täpsemalt sätestatud **Eesti Panga Pangainspeksiooni uues põhikirjas**, mille Eesti Panga nõukogu kinnitas 25. novembril 1999. Põhikirjas on fikseeritud Pangainspeksiooni nn missiooniülesanded, mis on kooskõlas vastavate rahvusvaheliselt aktsepteeritud põhimõtetega, ja ülesanded, mis tulenevad krediitiasutuste seadusest, konkurentsiseadusest, rahapesu tõkestamise seadusest ning Hoiuste Tagamise Fondi seadusest. Põhikirjas on määratletud Pangainspeksiooni struktuur ja juhtimispõhimõtted, samuti koostöö Eesti Panga muude struktuuriüksustega ja teiste finantsjärelevalve organitega Eestis ning välisriikides.

Pangainspeksiooni struktuur

Kooskõlas uue põhikirjaga on Pangainspeksioonis moodustatud kolm peamist struktuuriüksust: vaatlava, kohapealse ja üldjärelevalve talitus. Neile lisanduvad nimetatud struktuuriüksuste koosseisu mittekuuluvate spetsialistide ametikohad. Uues põhikirjas on oluliselt täpsustatud kõigi struktuuriüksuste ülesandeid.

Vaatlava järelevalve talituse põhiülesanneteks on krediitiasutuste finantsanalüüs, aruandluse ning usaldatavusnormatiivide järelevalve nii soolo kui konsolideeritud baasil, samuti uute normatiivide väljatöötamine. **Kohapealse järelevalve talituse** peamine ülesanne on teostada krediitiasutuste kohapealset kontrolli kõigis riskivaldkondades, kaasa arvatud infotehnoloogilised riskid, millele Pangainspeksioon pöörab üha suuremat tähelepanu. **Üldjärelevalve talituse** peamiste ülesannete hulka kuulub Pangainspeksiooni juriidiline teenindamine, panganduse regulatiivse baasi analüüs ja väljatöötamine, samuti registrite haldamine ning pangajärelevalve rahvusvahelise koostöö korraldamine.

1999. aastal toimus Pangainspeksiooni tegevuses üleminek **maatriksstruktuuri rakendamisele**, mille kohaselt inspeksiooni töötajad vastutavad samaaegselt nii konkreetse krediitiasutuse ja selle konsolideerimisgrupi järelevalve kui ka ühe või enama riskivaldkonna (nt krediitportfell, kapitaliturud, operatsioonirisk, rahapesu tõkestamine vms) eest. Antud juhtimiskeemi rakendamise eesmärk on paindlikumalt kasutada olemasolevaid ressursse ning süvendada vaatlava ja kohapealse järelevalve koostööd.

Konsolideeritud järelevalve

Krediitiasutuste konsolideeritud järelevalve vajadus tuleneb kaasaegse panganduse universaalsest iseloomust: krediitiasutused on laiendanud oma tegevust finantsturu kõigisse valdkondadesse ning seetõttu ei ole krediitiasutuse järelevalve soolo baasil pangasüsteemi stabiilsuse tagamiseks enam piisav. Ühtaegu ei asenda krediitiasutuste konsolideeritud järelevalve ei emattevõtja ega ka teiste gruppi kuuluvate finantsinstitutsioonide individuaalset järelevalvet, vaid täiendab seda ning võimaldab arvestada ka gruppi kuuluvate tütar- ja sidusettevõtjate tegevuse mõju krediitiasutuste tegevusele ning finantsseisundile. **Krediitiasutuste konsolideeritud järelevalve esmane eesmärk on toetada panganduse stabiilsust konsolideerimisgruppi kuuluvate krediitiasutuste stabiilsuse tugevdamise kaudu.**

Pangainspeksioon toetub konsolideeritud järelevalve teostamisel konsolideeritud aruandlusele, nii krediitiasutuste kui grupi ettevõtete kohapealsetele inspekteerimistele, konsolideerimis-

grupi emattevõtjaks oleva krediidasutuse sisekontrolli osakonna ja välisaudiitori poolt antavatele hinnangutele, samuti vaatleva järelevalve analüütilise töö tulemustele.

1999. aastal teostas Pangainspeksioon esmakordselt konsolideerimisgruppi kuuluvate liisingettevõtjate kohapealset kontrolli ning jätkas teiste konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjate üle järelevalve teostamist. Arvestades krediidasutuste tegevusmahu kasvu ning 1998. aastal toimunud ühinemisi ja strateegiliste investorite kaasamisest tulenenud omakapitali olulist suurenemist, teostati 1999. aastal vähem üldinspekteerimisi ning korraldati rohkem konkreetsetele riskivaldkondadele suunatud kohapealseid kontrole. Kohapealne inspekteerimine toimus kõigis krediidasutustes, selle peatähelepanu oli suunatud krediidasutuste tegevuse olulisematele riskivaldkondadele.

Koostöö muude järelevalveinstitutsioonidega

Pangajärelevalve tõhustamise lahutamatu koostisosa on **koostöö teiste riikide järelevalveinstitutsioonidega**. See hõlmab suhteid nii pangajärelevalve asutuste kui ka väärtpaberituru ja kindlustuse järelevalveinstitutsioonidega. Seni on Pangainspeksioonil olnud kõige tihedam koostöö Soome, Läti ja Leedu järelevalveasutusega. Koostööleping on sõlmitud Soome järelevalvega. 1999. aastal käivitus varasemast tihedam sisuline koostöö Rootsi Finantsinspeksiooniga ning aasta lõpuks jõuti lähemale ka koostöölepingu sõlmimisele Rootsi, Läti ja Leedu pangajärelevalvega.

Tagamaks Eesti pangasüsteemi usaldusväarsust, on oluline kontrollida potentsiaalsete tulevaste omanike tausta, eelnevat tegevust ja reputatsiooni. Sel eesmärgil vahetatakse pidevalt informatsiooni asjaspepuutuvate välismaiste järelevalveasutustega. Nii toimiti ka 1999. aastal ning see tegevus jätkub ja muutub üha põhjalikumaks.

Rahvusvahelise koostöö oluline väljund on ka **välisekspertide kaasamine Eesti seadusandluse ühtlustamisse ELi vastavate normatiivaktidega**. 1999. a teisel poolel toimus intensiivne koostöö PHARE abiprogrammi raames finantseeritud ekspertidega krediidasutuste seaduse ja konkurentsijärelevalve rakenduspõhimõtete analüüsi osas.

Jälgimaks ülemaailmse finantssüsteemi arengutendentse ja ühtlustamiseks nende alusel järelevalve meetodilist baasi ning praktilist tegevust, on loodud **Kesk- ja Ida-Euroopa Riikide Pangajärelevalve Grupp**. See koordineerib suhteid Baseli Pangajärelevalve Komiteega ning vahendab oma liikmesmaade seisukohti järelevalve küsimustes. Eesti on aktiivselt osalenud grupi töös selle tegevuse algusest alates ning ka 1999. aastal osalesid Pangainspeksiooni töötajad mitmel grupi konverentsil ja töökohtumisel.

1999. aasta 1. juulil jõustus rahapesu tõkestamise seadus, mis tugevdas oluliselt finantssüsteemi kaudu toimuva rahapesu tõkestamise õiguslikku baasi. Lisaks kehtestas Eesti Pank juulis ka **krediidasutuste sisemiste turvameetmete korra rahapesu tõkestamiseks**. Selle täitmiseks on krediidasutused ise kehtestanud vastavad sisemised protseduuri- ja kontrollreeglid.

Rahapesu tõkestamiseks vajalike meetmete ja abinõude rakendamiseks ning nende kaasajastamiseks tegi Eesti Pank eelkõige Pangainspeksiooni kaudu tihedat koostööd 1999. a juunis asutatud **Rahapesu Andmebürooga** (RPAB) ja teiste antud valdkonnas tegutsevate institutsioonidega. Tööd alustas ka rahapesu tõkestamise koostöögrupp, mis koondab pankade rahapesu tõkestamise kontaktisikuid, Pangainspeksiooni, RPAB ning Eesti Pangaliidu esindajaid, eesmärgiga koordineerida ja tõhustada rahapesu tõkestamise alast tegevust.

Kehtiva koostöölepingu raames jätkus koostöö **Kindlustusinspeksiooniga**, samuti **Väärtpaberinspeksiooniga**. Suure osa sellest moodustas järelevalvelise informatsiooni vahetamine ning seisukohtade kooskõlastamine. Samuti osalesid Pangainspeksiooni esindajad Tallinna Väärtpaberibörsi järelevalvekomisjonis, väärtpaberituru kutseliste osaliste litsentsikomisjonis ning kindlustustegevuse litsentsikomisjonis. Head tööalased kontaktid on Pangainspeksioonil ka **Tallinna Väärtpaberibörsiga** ja **Eesti Väärtpaberite Keskdepositooriumiga**, kellega on sõlmitud ka vastav koostööleping. Pangainspeksioon peab tihedaid suhteid muude järelevalveinstitutsioonidega väga oluliseks ja kavatseb 1999. aastal süvenenud koostööd tulevikus edasi arendada.

Ühtne finantsjärelevalve

Lähtudes Eesti Panga ja Rahandusministeeriumi ühise töögrupi aruandest ühendatud finantsjärelevalve moodustamise küsimuses, võttis Eesti Panga nõukogu 4. märtsil 1999 vastu otsuse **toetada ühtse finantsjärelevalve loomist panga-, kindlustus- ja väärtpaberinspeksiooni baasil**. Eesti spetsiifikat ja rahvusvahelisi kogemusi arvestades on nõukogu hinnangul ühtse finantsjärelevalve asutuse sobivaim vorm **iseseisev avalik-õiguslik juriidiline isik**, millel on piisav autonoomia ja vajalikud volitused, samuti poliitiline ning finantsiline sõltumatus. Samuti otsustas Eesti Panga nõukogu, et juhul, kui avalik-õigusliku juriidilise isiku loomine ei osutu võimalikuks, tuleb säilitada Eesti Panga seotus vähemalt Pangainspeksiooniga.

Ka Vabariigi Valitsus võttis 1999. aastal vastu mitmeid põhimõttelisi otsuseid ühendatud finantsjärelevalve moodustamise kohta, ent sisuline tegevus Eesti Panga ja Rahandusministeeriumi spetsialistide osavõtul ei käivitunud.

Ühendatud finantsjärelevalve asutuse moodustamine tähendaks põhjapanevat reformi finantssektoris. Selle peamised eelised oleksid ressursside efektiivsem kasutamine ning võimalus reageerida paindlikult finantsturgude üha süvenevale integratsioonile, eriti lähtudes panganduse domineerivast positsioonist Eesti finantssektoris.